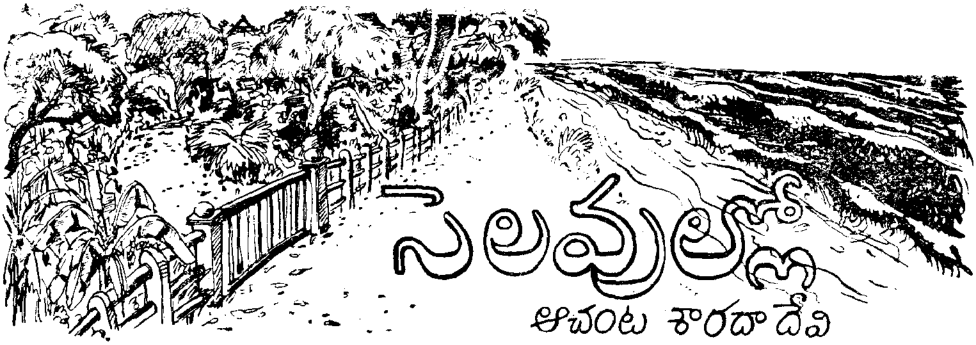

సెలవుల్లో

ఆచంట శారదాదేవి

సెలవులకు ఆ వూరు వచ్చారు.

ఆయ నెవరో నాన్న స్నేహితుడుట.

ఆయన తన తోటలో ఒక బంగళా ఖాళీగా వుంటె వాళ్లకు ఇచ్చాడు.

ఎంత పెద్ద తోట! ఏదో పెద్ద అడవిలా వుంది! చిన్న చిన్న ఇళ్లు. ఈ అడవిలో పడి త్రోవ తప్పినట్లు ఓగంట తిరుగుతేనే కాని కనిపించవు. తను స్కూల్లో చదివిన కథలో రాజకుమార్తె, పాపం త్రోవతప్పి అడవిలో ఎంతో కష్టపడుతుంది.

నిజంగా అడవి ఎల్లా వుంటుందో!

ఈ తోటలాగే అందంగా వుంటుందా!

ఇక్కడకూడా ఓపెద్ద సరస్సూ, నెమళ్ళూ లేడిపిల్లలూ, అన్నీ వుంటే ఇంకా బాగుంటుంది కాదూ!

తోటగేటు దగ్గరి కొచ్చేసరికి సముద్రపుహోరు వినబడుతూ వుంటుంది. గేటుకు సముద్రానికి మధ్య వీధి అడ్డం. ఒక్కర్తె అల్లా గేటుదగ్గర నుంచుని అల్లా అలలకేసి చూస్తూ వుంటుంది, రోజంతా. అంటే శివయ్య తనని వెతుక్కుంటూ వచ్చేవరకు.

ఎంత ఎత్తున లేస్తాయో, కెరటాలు! ఇంకా ఇంకా పెద్దవై గేటుదాకా వచ్చేస్తే!

'ఇక్కడున్నారండి, అమ్మాయిగారూ?'

తను వినిపించుకోదు.

'చూడు, అలలు ఎప్పుడైనా గేటుదాకా వస్తాయా?'

'ఏమోనండి, తుపానొస్తే వస్తాయి.'

'ఎప్పుడొస్తుంది తుపాను?'

'ముందర ఇంటికె పదండి.'

'పో. పో. నేను రాను.'

ఊహుఁ. వాడు కదలడు. తను కదిలేవరకూ.

'మఱిఅండి, ఓసారి మాఊళ్ళో పెద్ద తుపాను వచ్చిందండి...'

అంతే. ఆ కథ వింటూ మరచిపోయి తను ఇంటిదాకా వాడితో నడిచి వెళ్లుతుంది.

ఈ ఊరు ఎంతో బాగున్నది. తను రాజకుమార్తె, ఈ తోటంతా అడివి. శివయ్య మంత్రగాడు, అమ్మ రాణీ, ప్రక్కబంగళాలో మేరీ తన చెలికత్తె. మేరీ ఏవేవో ఇంగ్లీషుపాటలు పాడుతుంది, ఏడుపు రాగాలతో. నా మొహం, ఆ వేంపాటలు. ఒట్టి పిరికిది. మధ్యాహ్నమప్పుడు బీచికి వెళదాం రమ్మంటె రాదు. ఆఖరుకి తోటంతా తిరుగుదామన్నా రాదు. ఎక్కడికో పోవాలి, ఏదో చెయ్యాలన్న కోరికేలేదు దానికి.

అయినా ఈ ఊరు బాగుంది.

పోయిన సంవత్సరం అమ్మమ్మగారి ఊళ్లో వున్నది. అక్కడా బాగానే వున్నది. అందరు తన్ను ఎంతో ఆప్యాయంగా చూశారు. అసలు నాన్న తనను అక్కడ వుంచుతాడని అనుకోనే లేదు. ఊరికే రెండు రోజులు చూసివద్దామని వెళ్లారు.ఆ రెన్నాళ్లలో అమ్మమ్మకి తనకూ ఎంతో స్నేహమైపోయింది. అమ్మమ్మ కబుర్లు చెపుతూనే తనను గురించి ఎన్నో అడిగి తెలుసుకుంది. ఎవరికీ చెప్పని సంగతులెన్నో తను అమ్మమ్మకు చెప్పేసింది. అమ్మ ఎంతో మంచిది. కాని నాన్న అట్టే మంచివాడు కాదు.

'తగని కోపం అమ్మమ్మా, ఉత్త పుణ్యానికే కసురుకుంటాడు' చెబుతో తన కళ్లు నిండాయి. వింటో అమ్మమ్మ చినపుచ్చుకుంది.

'పోనీ నువ్వు సెలవుల్లోనయినా ఇక్కడ వుండకూడదూ?'

'నాన్న వుంచడుగా.'

'నే చెబుతాలే.'

తనకేం నమ్మకం కలగలేదు. తనకు తెలును నాన్న వుంచడని. కాని అమ్మమ్మకు ఏదో

మ్యాజిక్ తెలుసు. నిమిషంలో నాన్నను ఒప్పించింది. తనూ అమ్మా సెలవల్లో అక్కడే వుండిపోయారు.

ఆ సెలవులు అమ్మమ్మా తనూ ఎంత సరదాగా గడిపారు. తనను ఎవరూ ఏమీ అనకూడదు. అంటే అమ్మమ్మ ఊరుకోదు. చిన్నమామయ్యకు తనను ఏడిపించటమంటె భలే సరదా. అస్తమానం ఏదో వకటి అని వుడికిస్తూ వుండేవాడు. 'అమ్మమ్మా' అనగానే మాత్రం వూరుకునేవాడు. పాపం క్లబ్బ మానుకుని తనను పార్కుకు, సినిమాలకు తీసుకు వెళ్లేవాడు. ఆ ఇంట్లో ఎవరికి అమ్మమ్మను చూస్తే భయంలేదు. కాని ఆమెకు అయిష్టమైన పని ఎవరూ చేయరు. పెద్దత్తయ్య ఊరికే విసుక్కుంటూ వుంటుంది. మళ్ళీ ప్రతిదానికి అమ్మమ్మను సలహా అడుగుతూ వుంటుంది. అమ్మమ్మకు అక్కరలేని విషయంలేదు. ప్రతీదీ తనకు తెలియాలి, తన ఇష్ట ప్రకారం జరగాలి... పెద్దత్తయ్య ఎక్కువ మాట్లాడదు.కాని చిన్నత్తయ్య చాల సరదాగా వుంటుంది. తనతో సమంగా ఆడుకునేది. పెద్దత్తయ్యకుకోపం, అమ్మమ్మ అడ్డం లేకపోతే ఎన్నిసార్లు పోట్లాడేదో చిన్నత్తయ్యతో.

పొద్దుకూకగానే అమ్మమ్మా తనూ డాబామీద పడుకునేవాళ్లు,నవారుమంచం వాల్చుకుని. బంగారం లాంటి వెన్నెట్లో చిన్నిచిన్ని మేఘాలు ఒకదానినొకటి తరుముతూ ఆకాశంతో ఆడుకుంటూ వుంటే, తను చూస్తూ పడుకునేది. క్రింద అమ్మా, అత్తయ్యా చెప్పుకునే కబుర్లు ఎక్కడో ఎవరో గుసగుసలాడుతున్నట్లు వినిపించేవి. మధ్యమధ్యన దొడ్లో బాదంచెట్టు ఆకులు గాలికి గలగలమని రాలిపోతుండేవి.

అమ్మమ్మ కథలు చెప్పేది. ఎప్పుడో జరిగిన సంగతులన్నీ కథల్లాగా చెప్పేది. అవన్నీ తనకు ఎక్కడో ఇంకో లోకంలో జరిగిన సంగతులులాగా వుండేవి. నిజంగా జరిగినట్లు కూడా నమ్మకం కలిగేది కాదు. రోజూ తనే ముందర అడిగేది.

'అప్పుడేమైంది, అమ్మమ్మా.'

ఎప్పుడు? ఎప్పుడో అరవై యేళ్ళ క్రిందట అమ్మమ్మ చెబుతుంది.

'మరి, నా చిన్నతనంలో ఓసారి కరువు వచ్చింది. అప్పుడు ఎన్నాళ్లో కటికి వుపోషాలు చేశాం. ఆఖరికి ఓరోజు వుండలేక మట్టితిన్నాము.'

'ఛీ ఛీ.'

అమ్మమ్మ వినిపించుకోలేదు. అల్లా తను పడిన కష్టాలన్నీ చెప్పుకు పోతూనేవుంటుంది. తను 'అమ్మో' 'అయ్యో' అంటూనే నిద్రపోతుంది. ఒక్కొక్కసారి తను ఊకొట్టకపోయినా అమ్మమ్మ వినిపించుకునేది కాదు. తను ప్రక్కనవున్న సంగతే మఱచిపొయ్యేది.

'అమ్మా నేను చేసిన కాపరం' అనుకుంటూ తనలో తాను ఏవేవో జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ మాట్లాడుకునేది. ఎంచేతో అటువంటప్పుడు తను అమ్మమ్మనుపలకరించేదికాదు. సగం సగం వింటూ అల్లాగే నిద్రవచ్చేవరకు పడుకునేది.

ఈ సంవత్సరంలో కూడా అమ్మమ్మ వాళ్లను రమ్మని వ్రాయించింది. కాని నాన్న పంపలేదు. ఆ సెలవల తరువాత తను అమ్మమ్మను మళ్ళీ చూడలేదు. చూడాలని ఎంతో అనిపిస్తోంది.

అమ్మ అన్నది కూడాను.

'ఆవిడకు వళ్లు బాగుండలేదుట.ఒక్కరోజైనా వెళ్లి చూసివద్దాము.' అని. కాని నాన్న ఎవ్వరి మాట వినడు. తనకు ఎంతతోస్తే అంతే. పైగా ఎందుకో నాన్నకు అమ్మమ్మా వాళ్లమీద కోపంగా వుంది. అమ్మకు ఉత్తరం కూడా రాయనియ్యటం లేదు. అమ్మా నాన్నా తన ఎదట ఏమీ మాట్లాడుకోరు. అయినా తనకి తెలుసు ఏదో మాట పట్టింపులు వచ్చాయని. అంతెందుకు. పిన్ని వాళ్లు వున్న దీ వూరేగా? పిన్ని అమ్మమ్మను చూడటానికి వెళ్ళింది. కాని బాబాయ్ ఇక్కడే వున్నాడుగా. ఎప్పుడూ వాళ్ళని చూడటానికి రాలేదు. అమ్మ మాత్రం అప్పుడప్పుడూ చాటుగా శివయ్యను బాబాయ్ దగ్గరికి పంపిస్తోందని తనకు అనుమానం. బాబాయ్‌కి వుత్తరాలొస్తాయిగా. అమ్మమ్మ కబుర్లు ఏమైనా చెబుతాడు. పాపం అమ్మమ్మకి ఎల్లావుందో.

ఆవేళ తనకేమీ తోచలేదు. ప్రొద్దున్నే పూలకోసం తోటలోకి వెళ్లింది. దానిమ్మ పువ్వులంటే తనకెంతో ఇష్టం. ఎఱ్ఱగా ఎంతబాగుంటాయో. పైకొమ్మమీది పువ్వులకోసం కొమ్మ వంచింది. పువ్వులు అందలేదు. కొమ్మ విరుసుకుని చేయి కందిపోయింది. తోటమాలి వచ్చి చూసి నవ్వాడు.

'కొమ్మలు వంచకూడదూ, చూడు వేళ్లు ఎంత కందిపోయాయో! అసలే ఎఱ్ఱని వేళ్లు, అందులో కందిపోతే?'

నవ్వుతోనే పూలుకోసి యిచ్చాడు. చిరాకుగా తను పువ్వులు తీసుకుంది. పరుగుపరుగున ఇంటికి వెళ్ళింది. పువ్వులు వంటఇంట్లో అమ్మదగ్గర పడేసింది. మళ్లీ వాటికేసి చూడలేదు. ఆ రోజంతా చిరాకుగానే వుంది. ఏమీ తోచలేదు.

సాయంత్రం మేరీతో ఆడుకోడానికి కూడా బుద్ధి పుట్టలేదు. నాన్న ఎవరో స్నేహితులతో సినిమా కెళ్లాడు. అమ్మ వంట చేసుకుంటోంది. తను ఒక్కర్తే దిగులుగా ముందర వసారాలో కూచుంది. శివయ్య లేడు. ఎక్కడికి వెళ్లాడు? అమ్మ బాబాయ్ దగ్గరికి పంపించిందేమో?

కాస్సేపటికి శివయ్య వచ్చాడు. ఒక్క గంతు వేసింది వాడి దగ్గరికి.

'ఎక్కడికి వెళ్లావురా?' గంపెడాశతో వాడేదో అమ్మమ్మను గురించి చెబుతాడని ఎదురు చూసింది. వాడేం మాట్లాడలేదు.

'ఏం లేదండి' అంటూ దొడ్డివైపు అమ్మదగ్గరికి వెళ్లాడు. ఏమీ చేయలేక వసారాలోనే కాస్సేపు కూర్చుంది. చివరికి వుండలేక తనూ లోపలికి వెళ్లింది. అమ్మ దిగాలుపడి కూచుంది. కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుంటూ శివయ్య బిక్కమొగం వేసు కున్నాడు. తనకు నిమిషంలో తెలిసిపోయింది, అమ్మమ్మ కేదో అయిందని. ఎందుకో అమ్మమ్మ తన కింకెప్పుడూ కనుపించదని కూడా తనకు తోచింది.

అమ్మ కళ్లనీళ్లు తుడిచేసుకుంది. శివయ్య అన్నాడు. 'రండి, అమ్మాయిగారూ మనం బీచికి పోదాం.'

తనకి వెళ్లాలనే లేదు. తల పగిలిపోతూవున్నది. కాని అమ్మకూడా అన్నది. 'వెళ్లిరా, తల్లీ.'

ఆ మాటతో తను మెదలకుండా అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయింది.

మేరీ పాడుతోంది, ఏడుపు రాగంతో.

తోటంతా ఏడుస్తోంది.

మేరీని కూడా పిల్చింది. ముగ్గురూ సముద్రం ఒడ్డునే నడిచి వెళ్లారు.

మేరీ ఎప్పటిలాగే వాగుతున్నది.

తను మాత్రం దేనికి జవాబు చెప్పలేదు.

'జయపూర్ రాజా బంగళా చూశావటోయ్'

ఏమీ చూడక్కరలేదు. తనకేమీ చూడాలని లేదు. ఈ ఊరు తనకేమీ నచ్చలేదు.

'ఏమోయ్, ఈతపళ్ళు కొనుక్కుందాం?'

ఛీ ఈ వూరేమీ బాగాలేదు.

మర్నాడంతా అమ్మ ఏమీ జరగనట్లే నటించింది. తనను చూసినప్పుడల్లా కళ్ళు తుడిచేసుకునేది. తనూ ఏమీ తెలియనట్లే నటించింది. మధ్యాహ్నం మామూలుగా గేటు దగ్గరకు పోకుండా, తోటలో ఓమూలకు పోయి ముంత మామిడిచెట్లక్రింద కూర్చుంది. ప్రొద్దు కూకే వరకు అల్లాగే కూర్చుంది, చెట్లనీడలు చూస్తూ. ఇంటికి పోవాలనే అనిపించలేదు. వక్కరూ తనకోసం రాలేదు. అడవిలో రాజకుమార్తెలా వక్కర్తె కూర్చుంది, అమ్మమ్మను తలుచుకుంటూ. తోటంతా అలసి నిద్రపోతున్నట్లుంది. ఎక్కడా చప్పుడు లేదు.

ప్రొద్దు కూకి తను ఇంటికి రాబోతూవుంటె, ఓ అమ్మి వచ్చింది. తోటమాలి పెళ్లాం కాబోలు. దాన్ని తనెప్పుడూ చూడలేదు. 'ఎవరమ్మోయి! జీడికాయలు కోయకూడదు' అన్నది.

'ఎవరూ కోయలేదు.' తను రోషపడింది. సమయానికి తోటమాలీ వచ్చాడు.

'ఓహో చిన్న దొరసాని' నవ్వుతో భార్యతో అన్నాడు.

'పెద్ద బంగాళాలో జమీందారుగారు లేరూ! వారమ్మాయి'. ఆ అమ్మి కంగారు పడింది.

'ఇంటిదగ్గర దిగబెట్టనా అండి, చీకట్లో తోవ తెలీదు' అంది.

ఇద్దరూ నడిచి వెళ్ళారు.

ఇంటిదాకా వచ్చి ఆ అమ్మి అంది, ఆత్రుతతో.

'దొరసానిగారిని చూపిస్తారండీ?'

తను అమ్మకేసి చూపించింది. లోపల అమ్మ కూరలు తరుగుతోంది. ఆ అమ్మి ఉత్సాహమంతా పోయింది.

'ఆవిడా పని చేసుకుంటున్నారే' అనుకుంటూ వెళ్లిపోయింది. తను తెల్లపోయింది. అమ్మ దగ్గర కెళ్లింది.

'అమ్మా, నువ్వు దొరసానివిట. ఆ అమ్మి నువ్వు పనిచేసుకుంటున్నావేమని అడుగుతోంది!' అన్నది. అమ్మ నవ్వింది.

'పని చేసుకో కూడదా? కుర్చీ వేసుకు కూర్చోనా?'

మళ్లీ అమ్మమ్మ జ్ఞాపకం వచ్చింది తనకు.

అమ్మమ్మ ఎప్పుడూ ఏదో ఒక పని చేస్తూనే వుండేది. ఒక్క నిమిషమైనా ఊరుకునేదికాదు. దిగులుగా అమ్మకేసి చూసింది. అమ్మ ముఖమూ వాడిపోయింది. తనను దగ్గరకు తీసుకుని కళ్లనీళ్లు పెట్టుకున్నది. తనను చెప్పలేని బెంగ ముంచుకు వచ్చింది. ఆవురుమని ఏడ్చింది. అమ్మ సముదాయించింది.

'ఊరుకో తల్లీ. ఈ ఊరు ఏమీ బాగాలేదు కాదూ? రేపు చక్కగా రైలెక్కి మన ఊరు వెళ్లిపోదామమ్మా. ఇంక ఇక్కడ వుండవద్దు.' అన్నది.

తన తల్లో రైలుచక్రాలు గిరగిరా తిరిగినట్లయింది.

ఆ సెలవలు, ఆ తోట, సముద్రపు హోరు, మేరీపాట అన్నీ అమ్మమ్మ కథలలాగే దూరమై, ఇంకా దూరమైపోయినాయి.

★ స్థానికసంస్థల ఎన్నికలు

★ వంక నాగమణి

ఆ మధ్య స్థానిక సంస్థల మంత్రి శ్రీ కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు చిత్తూరుజిల్లా కుప్పంలో మాట్లాడుతూ, నూతన రాజ్యాంగం అమల్లోకి వస్తేనేగాని జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు జరగవని వివరిస్తూ, నూతన రాజ్యాంగం రీత్యా జిల్లాబోర్డులకు ఇప్పటికంటే అధికారాలు ఎక్కువగా వుంటాయి కాబట్టి నిజమైన పరిపాలన అప్పుడు అమల్లోకి వస్తుందని సెలవిచ్చారు. అసలే జిల్లాబోర్డులకు ఎన్నికలు జరిగి పన్నెండు సంవత్సరాలవొస్తోంది. నూతన రాజ్యాంగం ప్రకారం అసెంబ్లీ ఎన్నికలు 1950 లో జరిగితే జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు జరిగే సరికి ఇంకో సంవత్సరం పడుతుంది. అదైనా వచ్చే సంవత్సరం ఎసంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగితే మాట. అసలు ఈ ఎన్నికలు వాయిదాలపై వాయిదాలు వేయుటకు కారణమేమిటి?

కాంగ్రెసు అధికారంలోకివచ్చి మూడు సంవత్సరాలు పూర్తి కావస్తోంది. ఈ మూడేండ్లలోను ఏ ఘనకార్యం చేయలేదు సరికదా, కనీసం ఏఒక్క ప్రజా సమస్యను పరిష్కరించ లేకపోయారు. ఈ మూడేండ్లు ప్రజలకు చాలా సౌకర్యాలు చేసివుండేవాళ్లం కాని- మతకలహాలు, కాశ్మీర్ యుద్ధం, సంస్థానాల సమస్యలు ముంచుకొచ్చాయి అన్నారు. ఇవన్నీ ఏదోరకంగా ఒకదరిచేరాయిగా! దేశంకోసం, ఫలితం ఆశించకుండా, కృషిచేయండి అని పదేపదే వక్కాణిస్తున్నారు. లేకపోతే దేశం చాలా ప్రమాదం ఎదుర్కొంటుంది అని బర్మా, మలయా, చైనాలు చూపుతున్నారు ఇప్పుడు.

ఎలక్షన్ నాటి కాంగ్రెసు ఈరోజు కాంగ్రెసు మాత్రంకాదు. ఈ సత్యం నాయకులు గుర్తించాలి. ఉదాహరణకి 1947 లో జరిగిన ఆ కొద్దిపాటి మునిసిపల్ ఎన్నికలు చూస్తే బోధపడుతుంది. ముఖ్యమైన నగరాలలో - బెజవాడ, బందరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి, కాకినాడలలో కాంగ్రెసు పూర్తివిజయం పొందలేకపోయింది. నూటికి నలభైమంది ఓటర్లు జాతీయసంస్థకు విముఖత చూపించారు. కాకినాడలాంటి పట్టణంలో, కాంగ్రెస్, ఓడిపోయే స్థితిలో ఇతరపార్టీ సహాకారంతో ఆస్థానమలంకరించకల్గింది. పాలకొల్లులో కాంగ్రెసు పూర్తిగా ఓడిపోయింది. బొంబాయి కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు చాలామంది ఓటమిని పొందారు. ఇది నానాటికి కాంగ్రెసు, ప్రజల ఆదరాభిమానాలను కోల్పోతోందని ఋజువుచేయుటలేదా? ఈ తరుణంలో ఎన్నికలుజరిపితే, ఎందరెన్ని ప్రకటనలు చేసినా ప్రజాభిప్రాయాన్ని తెలిసికోవచ్చుకదా? కాని పదేపదే ఈఎన్నికలను వాయిదాలువేయడం ప్రజాభిప్రాయాన్ని కాలదన్నడమే కదా! ఇది కేవలం రాజకీయ నిరంకుశత్వ మనిపించుకుంటుంది.